

Tekst bord Beerse Overlaat

De Beerse Overlaat, het gevecht met de Maas

Beerse Overlaat

De naam "Beerse Overlaat" werd vroeger gebruikt voor twee natuurlijke laagtes langs de Maas. Bij Beers, tussen Linden en Cuijk en tussen Gassel en Linden waren twee lagere plekken in de oeverwallen.

Intensieve regenval in de Ardennen zorgde soms voor hoge Maaswaterstanden, meer dan de rivier aankon. Sinds de middeleeuwen mocht het teveel aan water via de overlaten het Land van Cuijk instromen. Na bijna veertig kilometer kwam het dan via de "Dieze" bij 's-Hertogenbosch alsnog uit in de Maas. De bedding van deze 'Beerse Maas' was soms wel enkele kilometers breed.

Regio betaalde de tol!

De Beerse Overlaat was het grootste noodoverloopgebied van Nederland. Maar dat ging ten koste van de Brabantse Maaskant van Cuijk tot 's-Hertogenbosch. Eeuwenlange economische stagnatie was de tol die deze regio betaalde voor de overlaten.

Na extreme wateroverlast voor landbouw en dorpen in 1920 en 1926, besloot men tot andere maatregelen. Ingenieur Lely kwam met het plan om de Maas te kanaliseren. Door de bochten af te snijden kon het water sneller worden afgevoerd en zouden minder ijssdammen ontstaan. Ook kwamen er stuwen bij onder andere Lith en Grave om de hoogte van het Maaswater te kunnen regelen.

Het gevaar voor overstromingen nam af en de overheid besloot om de Beerse Overlaat buiten werking te stellen. Tijdens de Tweede Wereldoorlog werd de dijk in 1942 tussen Gassel en Linden definitief opgehoogd en behoorde de Beerse Overlaat voorgoed tot het verleden.



Kanonnen Maaskade Grave



Op de Maaskade in Grave staan twee bronzen kanonnen die zijn gemaakt in 1778 en 1787. Tot 1930 werden deze kanonnen afgeschoten als waarschuwing dat binnen één dag de "Beerse Overlaat" in werking zou treden. Het kanonschot was een teken voor de boeren om het vee uit de polder te halen.

Beers verhaal:



Bij het horen van de kanonschoten riep men in Beers, 'de Maas is om', want het water kwam eraan. Bij zeer hoogwater zoals in 1920 en 1926 stond zelfs de Grotestraat in het dorp onder water. Bewoners pakten bootjes en vlotten om te varen en ook gingen ze op stelten lopen.

Het monument



Het monument uit 1950 van Peter Roovers symboliseert de plaag van de vele overstromingen en herinnert aan het afsluiten van de "Beerse Overlaat" in 1942. De uitgebeelde mannen zijn werkers die nieuwe dijken aanlegden en de Maas verlegden, zodat de Overlaat te sluiten was. Historisch gezien is Beers zeer bekend om zijn overlaat. Daarom is in 2015 het beeld gerestaureerd en van een onopvallende plek langs de Provincialeweg tussen Beers en Gassel, verplaatst naar de dorpsentree van Beers.

Het park



Blauw = Maas

Geel = stroomvlakte

Dit park is in 2015 aangelegd als een topografische kaart. Het kronkelige asphalt is de loop van rivier de Maas. De gele vlakte is de Beerse Overlaat tussen Beers en 's-Hertogenbosch. De namen van de dorpen staan op tegels.

Terpen, dijkes en wielen



Bekijk zelf de terpwoningen in en rondom Beers, zoals "de Brunkum" vanaf de Wielweg, "Tienmorgen" aan de Broekkant en "Het Hugje" bij Vianenstraat 5. Veel oude huizen zijn gebouwd op een verhoging, tegen wateroverlast. Ook kom je wegen op dijkes tegen, zoals de Milse weg en Hapse



weg. Langs de Wielweg ligt een wiel, een uitgespoeld gat. In de winter is dat nu een natuurlijke schaatsbaan!



Gebruik de QR-code voor meer informatie en voor indrukwekkende filmbeelden van de laatste overstroming in 1926.

De verplaatsing van het monument en de inrichting van dit park zijn mogelijk gemaakt dankzij de Dorpsraad Beers, de inwoners van Beers, de gemeente Cuijk en waterschap Aa en Maas.

[logo's toevoegen]